

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-
ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

***Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора,
заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка***

ПОЛТАВА 2020

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1

А 43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 31 березня 2020 року. Полтава, 2020. 474 с.

Редакційна колегія:

Дорогань-Писаренко Л. О. – к.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, декан факультету обліку та фінансів.

Канцедал Н. А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, заступник декана по денній формі навчання зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Плаксієнко В. Я. – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Яловега Л. В. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Лега О. В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Великої Вітчизняної Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 8 від 16.03.2020 р.).

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

	<i>Трум О. Ю.</i>	
	<i>Науковий керівник – Дубініна М. В.</i>	
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.....		144
	<i>Тютюнник М. С.</i>	
	<i>Науковий керівник – Левченко З. М.</i>	
ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ...		147
	<i>Тютюнник М.С.</i>	
	<i>Науковий керівник – Плаксієнко В. Я.</i>	
ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....		150
	<i>Тютюнник С.В.</i>	
КЛАСИФІКАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА.....		152
	<i>Тютюнник Ю. М., Шевченко А. А.</i>	
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ КЛАСИФІКАЦІЇ ВИДІВ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ.....		156
	<i>Федорченко А. Л.</i>	
	<i>Науковий керівник – Рудич А. І.</i>	
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ: СКЛАД ТА ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ.....		159
	<i>Ходаківська Л. О., Грибовська Ю. М.</i>	
ПРОГРАМНИЙ ПРОДУКТ «М.Е.ДОС»: ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ.....		163
	<i>Циб А. С., Лисокобилка І. О.</i>	
	<i>Науковий керівник – Романченко Ю. О.</i>	
АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....		165
	<i>Ціцька Н.Є., Мирончук З.П.</i>	
ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....		168
	<i>Черненко К.В.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШОВИХ КОШТІВ В УКРАЇНІ.....		171

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»

за допомогою сукупності регламентованих звітів. Як джерело даних для розрахунку більшості показників у цих звітах використовують ту саму базу даних, що й для стандартних бухгалтерських звітів. Однак, процес формування регламентованих звітів вимагає проведення деяких підготовчих операцій над вмістом інформаційної бази, в тому числі розглянуті вище операції згортання рахунків обліку доходів і витрат. Одним із основних регламентованих звітів, що відображає порядок формування доходів, витрат та результатів діяльності підприємства є «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)». Аналіз даних Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) свідчить щодо доходів і витрат, а також характеризують підприємство є прибутковим, чи збитковим.

Отже, для збільшення позитивних фінансових результатів у сільськогосподарських підприємствах необхідним є запровадження комплексу заходів для збільшення виручки від реалізації у оптимальному поєднанні зі зниженням собівартості. Іншими словами, необхідно знайти величину витрат, яка забезпечить оптимальний рівень виручки і максимально можливий рівень прибутковості підприємства.

Список використаних джерел:

1. Дубініна М. В., Вишенська М. В. Управління інформаційною системою обліку фінансових результатів діяльності аграрних підприємств. *Вісник Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету*. 2015. № 1 (55). С. 83–85.
2. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» № 73 від 07 лютого 2013 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення 20.03.2020).
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України № 290 від 29 листопада 1999 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення 23.03.2020).

Тютюнник С.В.,
к.е.н., доцент, професор кафедри
бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

КЛАСИФІКАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Однією із умов стабільного функціонування виробництва та достатнього рівня ліквідності та платоспроможності підприємств є наявність ефективних грошових потоків.

Відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів», грошові потоки – це надходження та вибуття

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

грошових коштів та їх еквівалентів [2]. Тобто, під грошовими потоками розуміють рух коштів, який відбувається на підприємстві у результаті його діяльності.

Систематизувавши наукові підходи до трактування даного поняття, можна зазначити, що грошовий потік – це сукупність розподілених у часі надходжень і видатків грошових коштів та їх еквівалентів, генерованих його господарською діяльністю, рух яких пов'язаний з факторами часу, простору, структури, ризику та ліквідності.

Під класифікацією грошових потоків розуміють їх групування за відповідними класифікаційними ознаками. Тобто, щоб визначитися з підходами до класифікації грошових потоків на початку визначаються з метою, заради якої буде проводитися класифікація грошових потоків за відповідними ознаками.

На сьогоднішній день не існує єдиного підходу до класифікації грошових потоків. Розглянемо та систематизуємо існуючі підходи до формування класифікаційних ознак грошових потоків.

О. М. Костюк-Пукаляк пропонує класифікувати грошові потоки за такими ознаками: за методом обчислення; за методом оцінки; за формою отримання; за методом визначення їх ефективності; за політикою управління; за просторовим виміром; за часовим виміром [1].

Розглянемо детальніше класифікацію за наступними ознаками:

1. За методом обчислення:

- грошовий потік операційної діяльності (Cash Flow From Operations) (залишок грошових коштів на певну дату від здійснення операційної діяльності. Даний показник відображається у Звіті про рух грошових коштів за рядком 3195);

- грошовий потік інвестиційної діяльності (Cash Flow From Investing Activities) (залишок грошових коштів на певну дату від здійснення інвестиційної діяльності. Даний показник відображається у Звіті про рух грошових коштів за рядком 3295);

- грошовий потік фінансової діяльності (Cash Flow From Financing Activities) (залишок грошових коштів на певну дату від здійснення фінансової діяльності. Даний показник відображається у Звіті про рух грошових коштів за рядком 3395);

- валовий грошовий потік (сума додатного та від'ємного грошового потоку);

- додатний грошовий потік (Cash Inflows) (обсяг надходжень грошових потоків від усіх видів діяльності);

- від'ємний грошовий потік (Cash Outflows) (обсяг витрачання грошових потоків від усіх видів діяльності);

- чистий грошовий потік (зміна наявних грошових коштів за період,

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»

чистий рух коштів за період. Показник відображається у Звіті про рух грошових коштів за рядком 3400);

- традиційний грошовий потік (методика розрахунку: р. 3500+р.3505);
- вільний грошовий потік (Free Cash Flow) (кошти, які залишаються на підприємстві в результаті операційної діяльності та інвестицій в основний капітал. Тобто, це та частина грошового потоку, що залишається інвесторам. Методика розрахунку: р. 3195-р. 3260).

2. За методом оцінки:

- номінальний грошовий потік (плановий залишок грошових коштів, який заплановано одержати без урахування впливу інфляції);
- реальний грошовий потік (залишок коштів, який одержать в майбутньому, у якому враховано знецінення від інфляційних процесів);
- дисконтований грошовий потік (потік коштів, який передбачає його майбутню вартість із врахуванням майбутньої вартості майна, доходів та витрат, залишку коштів та норми доходності інвестиційного капіталу);
- обліковий грошовий потік (рух грошових коштів, за інформацією даних бухгалтерського обліку);
- кумулятивний грошовий потік (чистий грошовий потік, що нагромаджується упродовж певного часу).

3. За формою одержання:

- грошові потоки в національній валюті;
- грошові потоки в іноземній валюті;
- готівкові грошові кошти;
- безготівкові грошові потоки;
- грошові потоки в електронній валюті.

4. За методом визначення їх ефективності:

- надлишковий грошовий потік (баланс грошових коштів за якого запаси коштів значно перевищують їх потребу в короткостроковому періоді для погашення обов'язкових зобов'язань і потреб);
- дефіцитний грошовий потік (нестача залишку коштів в певний момент часу порівняно з поточними потребами);
- оптимальний грошовий потік (достатній залишок грошових коштів для погашення обов'язкових платежів та забезпечень й подальшого короткострокового розвитку підприємства);
- збалансований грошовий потік (такий залишок грошових коштів на певний момент часу, що дає можливість забезпечити достатній рівень платоспроможності за обов'язковими платежами та зобов'язаннями і сформувати запас для генерації додаткового грошового потоку);
- незбалансований грошовий потік (такий залишок грошових коштів за якого відбувається значне перевищення потреб в коштах над їх залишком, і навпаки);

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

- ліквідний грошовий потік (надлишок грошових коштів, який утворюється у результаті звичайної діяльності, який може бути спрямований на погашення термінових короткострокових зобов'язань);
- неліквідний грошовий потік (неможливість здійснювати необхідні платежі в потрібний момент часу);
- регулярні грошові потоки (потік надходжень та витрат грошових коштів за певними операціями, який здійснюється постійно);
- дискретні грошові потоки (потоки коштів в рамках певного інтервалу часу, які носять непостійний і незакономірний характер);
- синхронізовані грошові потоки (додатні та від'ємні грошові потоки, які характеризуються їх рівномірним співвідношенням одне відносно іншого);
- несинхронізовані грошові потоки (додатні та від'ємні грошові потоки, які характеризуються нерівномірним співвідношенням одне відносно іншого).

5. За часовим виміром:

- короткострокові грошові потоки;
- довгострокові грошові потоки;
- минулі грошові потоки;
- теперішній грошовий потік;
- майбутні грошові потоки;
- повністю передбачувані грошові потоки;
- недостатньо передбачувані грошові потоки;
- непередбачувані грошові потоки;
- прогнозовані грошові потоки;
- непередбачувані грошові потоки.

На нашу думку, необхідно доповнити класифікацію грошових потоків наступними ознаками: за масштабом діяльності, за значимістю (пріоритетні, другорядні, обслуговуючі); за відношенням до певного інвестиційного проекту (додатковий, ретроспективний); за ступенем рівномірності грошового потоку з операційної діяльності; за організаційно-правовою формою підприємства (консолідований або традиційний грошовий потік); за цільовою спрямованістю (на досягнення тактичних цілей та на досягнення стратегічних цілей); в залежності від специфіки діяльності; за масштабом обслуговування фінансово-господарської діяльності; за суб'єктами; за сегментами; за рівнями управління.

Отже, класифікація грошових потоків дозволяє ефективно та цілеспрямовано управляти ними.

Список використаних джерел:

1. Костюк-Пукаляк О.М. Сучасна концепція визначення суті грошових потоків та їх видів. *Молодий вчений*. 2017. №8(48). С. 449-456.
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів», редакція від 01 січня 2012 р. URL: https://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_019(дата звернення 01.03.2020).